ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ФАХОВИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ РІК ЗАСНУВАННЯ - 1966

Відділення бакалаврської підготовки

кафедра фінансового моніторингу та підприємництва

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	AF041 Фінансовий менеджмент / Financial Management
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	Економіка та управління бізнесом
Семестр	5
Курс	3 (зі скороченим терміном навчання на базі ОКР фаховий молодший бакалавр) 4 (повний термін навчання)
Анотація курсу	Мета вивчення дисципліни: формування теоретичних знань і практичних навичок фінансового управління підприємствами різних організаційно-правових форм та різних форм власності в умовах ринкової економіки, стратегічного та оперативно-тактичного фінансового менеджменту, а також опанування основних підходів щодо вибору, обґрунтування та реалізації найбільш ефективних фінансових рішень у процесі управління. Завданням дисципліни є: формування комплексного розуміння механізму управління фінансами підприємств; оволодіння методичним інструментарієм фінансового менеджменту; оволодіння методикою розроблення фінансової стратегії діяльності підприємства з врахуванням його фінансово-економічного стану та положення на ринку; формування навичок застосування системного підходу при розробленні політики управління прибутком, інвестиційної політики, політики управління активами підприємства, при визначенні вартості капіталу та оптимізації його структури, а також правильного та своєчасного застосовування інструментів антикризового фінансового управління.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=52
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Гетьманенко Юлія Олександрівна Канали комунікацій СДН «Moodle»: повідомлення в чаті ел.пошта: ygetmanenko@ukr.net
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітньо-професійна програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oop_ee24.pdf

Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК2.Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК11.Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК12.Навички міжособистісної взаємодії.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки, на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними і правовими актами. СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення. СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності. СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
Перелік програмних результатів навчання	ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними

	агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). ПРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності. ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності. ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки. ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з урахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків. ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах. ПРН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення ПРН 27. Забезпечувати інформаційні потреби різного рівня для проведення прикладних наукових досліджень.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 75 Форма підсумкового контролю – іспит
Методи навчання	Тематичні лекції, вирішення аналітичних, розрахункових, аналітично-розрахункових завдань, самонавчання через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle та рекомендованої літератури, джерел.

Зміст дисципліни	
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	Сутність фінансового менеджменту як елемента у системі управління підприємством. Цілі та задачі, стратегія і тактика фінансового менеджменту. Функції і принципи фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту.
Тема 2. Концепція і методичний інструментарій оцінювання вартості грошових активів у часі та з урахуванням фактора інфляції	Концепція і методичний інструментарій оцінки вартості грошей у часі. Теперішня і майбутня вартість грошових активів. Методичний інструментарій оцінки теперішньої і майбутньої вартості грошей по схемі простих і складних відсотків. Основні показники, що враховують фактор інфляції, та поняття, якими користуються при розрахунках. Методичний інструментарій прогнозування річного темпу та індексу інфляції.
Тема 3. Управління активами підприємства	Сутність, структура та роль оборотного капіталу. Нормування як метод оптимізації оборотних активів. Управління активами підприємства.
Тема 4. Вартість та оптимізація структури капіталу	Капітал підприємства та його сутність. Поняття та нормативна класифікація зобов'язань підприємства. Структура капіталу. Вплив структури капіталу на вартість підприємства.
Тема 5. Основи управління інвестиціями підприємств	Сутність і класифікація інвестицій. Управління капітальними інвестиціями. Управління фінансовими інвестиціями. Методи оцінки ефективності фінансових інвестицій.
Тема 6. Управління грошовими потоками підприємства	Сутність грошових потоків та їх класифікація. Політика управління грошовими потоками підприємства. Методи розрахунку чистого грошового потоку.
Тема 7. Управління фінансовими ризиками підприємства	Економічний зміст та класифікація ризиків. Управління фінансовим ризиком та його оцінка. Страхування ризиків.
Тема 8. Фінансова стратегія підприємства	Поняття фінансової стратегії підприємства та її роль у забезпеченні розвитку підприємства. Основні етапи процесу розроблення і реалізації фінансової стратегії підприємства. Стратегія та політика фінансового менеджменту.
Тема 9. Основи антикризового фінансового управління підприємствами	Поняття банкрутства та його правове забезпечення. Процедура визнання підприємства банкрутом. Основні напрями запобігання банкрутства.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин студент може отримати індивідуальний графік навчання за погодженням із керівником курсу, завідувачем кафедри та завідувачем відділення.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Використання ШІ	Використання ШІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ШІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ШІ.
Підсумковий контроль	Іспит у кінці семестру за результатами поточної успішності

Система оцінювання

Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на **поточний контроль** та **семестровий контроль**.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль

Відбувається у формі іспиту.

Розрахунок підсумкової оцінки

Для предметів з іспитом: Підсумкова оцінка (О) розраховується як сума балів за роботу в семестрі (**S**) та балів за іспит (**Т**), кожен з яких має максимальну вагу 100 балів. Вагові коефіцієнти для обох компонентів однакові та дорівнюють **0,5**.

Формула: $О=(S\times0.5)+(Т\times0.5)$

Накопичування балів з навчальної дисципліни: поточний контроль

Види навчальної роботи	**Загальна кількість балів**
Самостійні роботи 4 СР по 10 балів	40
Модульні контрольні 2 МКР по 20 балів	40
Індивідуальна самостійна робота (реферат)	20
Разом	**100**

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної дисципліни

Критерії оцінювання самостійних робіт:

10 б. – Виконано всі завдання без помилок, відповіді повні й обґрунтовані.
9 б. – Виконано майже всі завдання, допущено 1–2 несуттєві помилки.
8 б. – Виконано більшість завдань, є окремі неточності чи пропуски.
7 б. – Виконано понад половину завдань, але з помітними неточностями.
6 б. – Виконано близько половини завдань, частина з них має помилки.
5 б. – Виконано менше половини завдань, проте продемонстровано розуміння основного матеріалу.
4 б. – Виконано окремі завдання правильно, більшість з помилками.
3 б. – Робота містить значні помилки, лише поодинокі правильні елементи.
2 б. – Виконано мінімальний обсяг, знання поверхові.
1 б. – Спроба виконати завдання є, але відповіді неправильні.

Критерії оцінювання модульних робіт:

№	Завдання	Бали
1	Тести (10 од. по 1 бал)	10
2	Практична частина (2 од. по 5 б.)	10
	Разом	20

5 б. – Повне, глибоке та вичерпне розкриття теми.
4 б. – Відповідь охоплює основні положення теми, але може мати незначні недоліки.
3 б. – Відповідь містить основні положення теми, але не є повною.
2 б. – Відповідь неповна, містить значні помилки або суттєві прогалини у розумінні теми.
1 б. – Відповідь не відповідає вимогам завдання.

Критерії оцінювання індивідуальних робіт (рефератів):

16-20 б. У роботі відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Робота виконана творчо і самостійно, характеризується оригінальністю.

10-15 б. Робота має задовольняти всім критеріям нижчого рівня і одному або двом таким: відображає глибокий пошук при дослідженні та застосування навичок мислення високого рівня; показує явне поглиблення та розуміння теми; притягує увагу аудиторії.

1-9 б. Робота сфокусований на темі, але не висвітлює її. Наявна певна організаційна структура, але вона не явна з показу. Можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але вони не значні.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Бали	Зміст
90-100 відмінно	**Бездоганна підготовка в широкому контексті.** Здобувач виявляє глибокі, системні знання навчального матеріалу, вільно орієнтується в першоджерелах та додатковій літературі, демонструє творчий підхід, аналітичне мислення та здатність застосовувати набуті компетентності в нестандартних ситуаціях.
80-89 дуже добре	**Повні знання, міцні вміння.** Здобувач володіє навчальним матеріалом у повному обсязі, впевнено застосовує практичні навички, вільно виконує передбачені програмою завдання, проте припускається несуттєвих неточностей або незначних помилок при викладенні окремих питань
70-79 добре	**Хороші знання та вміння.** Здобувач грамотно та по суті викладає матеріал, демонструє достатній рівень засвоєння практичних навичок, але припускається деяких неточностей у формулюваннях або має невеликі труднощі під час самостійного виконання складних завдань.
65-69 задовільно	**Задовільні знання, стереотипні вміння.** Здобувач знає основний навчальний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання, вирішує завдання за готовим алгоритмом (шаблоном), проте має прогалини в деталях та припускається помилок при самостійних висновках.
60-64 достатньо	**Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах.** Здобувач демонструє засвоєння лише базового рівня матеріалу, спроможний виконувати лише найпростіші завдання в стандартних (знайомих) умовах під керівництвом викладача.
35-59 незадовільно	**Слабкі знання, відсутність вмінь.** Здобувач володіє лише фрагментарними знаннями, не здатний системно викласти матеріал чи застосувати вміння на практиці. Потрібне повторне складання (перескладання) для досягнення мінімального рівня.
1-34 незадовільно	**Необхідний повторний курс.** Здобувач демонструє повну відсутність необхідних знань та вмінь, що унеможливлює складання заборгованості без повторного вивчення навчальної дисципліни

Список рекомендованих джерел

1. Вахович І. М. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Видання третє, змінене і доповнене. Луцьк: Надстир'я, 2023. 640 с.

2. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Вид. 2-ге. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 336 с.

3. Сороківська М.В., Юсипович О.І. Фінансовий менеджмент: (математичний інструментарій): навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2021. 282 с.

4. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / О. О. Кундицький. – 2-ге видання, стереотипне. – Львів: «Новий Світ-2000», 2025. – 288 с.

5. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.

Інтернет ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: www.minfin.gov.ua

2. Офіційний сайт Національного банку України URL: www.bank.gov.ua

3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://www.portal.rada.gov.ua

4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: http://www.me.gov.ua.

5. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua

6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua

7. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р № 463-IV URL: www.zakon0.rada.gov.ua.

8. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка URL: http://lib-gw.univ.kiev.ua.

9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: http://www.nbuv.gov.ua.24

10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" від 07.02.2013 р. № 73 URL: http://zakon.rada.gov.ua